

DOI 10.36074/grail-of-science.17.06.2022.071

ПРО УЧАСТЬ НОСІВ УКРАЇНСЬКИХ ГЕНІВ У ДВОХ ОДУХОВЛЕННЯХ ЛЮДСТВА (ЕНЕОЛІТ І СЬОГОДЕННЯ)

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА¹:

Корсак Костянтин Віталійович

д-р. філос. наук, професор, відповідальний автор
ПВНЗ «Київський медичний університет», Україна

Таланчук Петро Михайлович

д-р техн. наук, професор, Президент
Відкритий міжнародний ун-тет розвитку людини «Україна», Укразна

Давиденко Ганна Віталіївна

д-р. пед. наук, професор
Відкритий міжнародний ун-тет розвитку людини «Україна», Україна

Калакура Ярослав Степанович

д-р.іст.наук, професор
Київський національний ун-тет імені Тараса Шевченка, Україна

Кірик Тамара Вікторівна

канд. пед. наук, доцент
ПВНЗ «Київський медичний університет», Україна

Похресник Анатолій Костянтинович,

канд. філос. наук, доцент, директор,
Київський технікум електронних приладів, Україна

Анотація: Актуальність дослідження учасників великої науково-дослідної групи полягає у пошуках наукової відповіді на кілька нових проблем національного і глобального обсягу, що вимагають негайних реакцій і рішень, аналізу можливих варіантів дій і пропозиції найкращого. Його оригінальність і новизна полягають насамперед у використанні останніх за часом появи наукових вимірів і фактів для поглиблення та удосконалення первинного авторського пояснення участі носіїв українсько-європейських генів у здійсненні нашими віддаленими пращурами переходу від канібалізму до гуманізму, що став першою в усій еволюції Хомо соціальною, а не генетично-фізіологічною трансформацією. Ця інноваційна пропозиція уперше використана для пояснення

¹ Повний склад науково-дослідної групи вказаний у кінці статті

несподіваних аномалій не тільки у виникненні Війни-2022, а й у висловлюваннях та діях багатьох лідерів держав і провідних політиків. У темі «історія» доведено, що останні за часом появи уточнені ізотопні та інші датування разом з удосконаленням генетичних дешифрувань органічної складової артефактів дають змогу пояснити хто, де, коли і як здійснив перший перехід від канібалізму до гуманізму. Пояснено причини формування на основі цієї «першої цивілізаційної хвилі» двох полярних архетипів — атлантичного і праукраїнського (аграрно-гуманістичного). Вказано на прояви цього цивілізаційного розриву у наш час і можливі наслідки в майбутньому. У темі «футурологія» наведено докази того, що світ виходить з епохи індустріалізму і без належного усвідомлення подій прискорено вступає в нооеру, виконуючи заповіти В. Вернадського про можливість порятунку Хомо від демографічних та екологічних загроз тільки через «самостійне виготовлення» харчових та інших засобів життєзабезпечення. Наведено докази, що з 2000 р. Україна стала лідером у пропаганді потрібних рятівних ноотехнологій і ноонаук (wisetechnology & wisesciences), а тому ще до кінця 2022 року може запропонувати людству шлях до ноопорятунку через нооодуховлення.

Ключові слова: криза людства, загроза колапсів, Війна-2022, рецидиви дикунства, перехід від канібалізму до гуманізму, роль носіїв українсько-європейських генів, атлантичний і праукраїнський архетипи, їх сучасна конкуренція, поява екологічно ідеальних ноотехнологій і ноонаук (wisetechnology & wisesciences), нооодуховлення з України, ноомайбутнє, ноосимбіоз Хомо і біосфери.

1. Вступ

Актуальність і вибір мети. Запропонований читачам матеріал є результатом праці чималої за складом автономної науково-дослідної групи, об'єднаної патріотичним бажанням перемогти російських та інших українофобів на полі сучасної консцієнтальної війни, яка полягає в поширенні на всіх українців свідомої брехні і вигадок з метою зниження їх воєнної і громадянської боєздатності та всієї національної самоідентифікації. Багато поколінь українців страждали від колонізаторської політики правителів Російської імперії і зростлого на її руїнах Радянського Союзу, впливу російської інтелігенції і навіть науковців, переконаних у всепланетних перевагах найбільшої держави світу та всього «русского мира» над рештою планети. Утримаємося від цитування статей членів сучасної Російської академії наук й інших російських авторів з брехливими твердженнями про «неіснування» української нації і відсутність у неї будь-яких прав на власну територію.

Лідер Росії та його поплічники постійно нагнітали істерію у цій темі й на основі брехливих історичних вигадок розпочали гігантську атаку на Україну мало не з усіх боків, розраховану на години чи дні переможного наступу. Швидкий провал цієї «блискавичної спецоперації» серед багатьох матеріальних причин мав в основі цілковиту духовну необізнаність «рашистів», їхнє невігластво в сфері сучасних наукових знань про засади поведінки незалежних Хомо (насамперед — незнання нооісторії, основ якої ми торкалися в публікаціях [1; 2] та ін.).

Розвиток подій після ранку 24-го лютого 2022 року засвідчив відсутність у наших провідних ворогів не тільки стратегічного і критичного мислення, а й звичайнісінького «здорового глузду» та мінімальної спроможності розглядати одночасно багато варіантів розвитку подій після «першого кроку». Оскільки В.

Путін досяг цілковито диктаторського становища унаслідок поєднання багатьох випадкових подій, зберігаючи дисфункціонально-підлітковий стан роботи свого мало не дитячого головного мозку, в якому так і не сформувалася повноцінна доросла система аудиту думок і рішень (детальні пояснення ми виклали у статті [3] в практично антипутінському е-виданні РЭЛГА), то ця нездатність до мислення урятувала нас в критичний момент і продовжує «працювати на нашу користь» і зараз.

Мета нашого дослідження і подальшого викладу полягає у наданні читачам якомога більшої кількості найсучасніших наукових фактів і знань для «живлення» власної системи індивідуального критичного мислення в процесі оцінок подій і трендів сьогодення разом з новітньою інформацією, що стосується, як вказано у назві статті, участі носіїв українських генів у процесах прадавнього і сучасного «одуховлення» всього людства. Сподіваємося на поєднання високої актуальності і новизни, акцентуючи ті наукові досягнення і факти, що скеровані на забезпечення перемоги Вітчизни і визнання її сучасним духовним лідером людства.

Вказана мета передбачає **формулювання і виконання багатьох завдань** для кількох конкретних кроків дослідження, методологія якого відзначатиметься комплексністю і мультидисциплінарністю. Віддаватимемо перевагу не так досягненням класичних і академічних наук, як вимірам і фактам, що отримані наймолодшими і найперспективнішими секторами досліджень всього довкілля і Хомо, як безперечного володаря планети. Не очікуємо тотальної підтримки з боку ЗМІ і наукової громадськості, подібної до реакції на дитячі виступи шведської школярки Грети Тунберг, адже пропонуємо потенційним читачам цілком дорослу розмову з пропозиціями критично підійти до багатьох усталених поглядів, висвітлених у системах освіти, й використовувати не тільки новітню інформацію, а й систему понять і знань з майбутнього (маємо на увазі дуже багато ноотермінів з нашого «Nooglossary»). Серйозність наших намірів підкреслює й обране формулювання назви статті, що охопить багато стратегічно важливих питань і проблем з дуже віддаленого минулого та злободенної сучасності й найближчого майбутнього.

2. Наш критичний аналіз особливостей Війни-2022 та вибору шляху її завершення

Розпочнемо з аналізу сьогодення і критики багатьох різноманітних матеріалів, автори яких стверджують, що події кінця лютого 2022 року унікальні й неповторні та не мають аналогів в усій соціальній історії людства. Спираючись на кількісні показники «рашки» (територія у квадратних кілометрах, об'єм та цінність корисних копалин, чисельність населення і кількість ядерних/термоядерних боєзарядів) вони щиро радять усьому населенню України не доводити «страшного російського ведмедя» до повної оскаженілості й погодитися на мирну угоду з черговим варіантом обіцянок нашої «безпеки» в обмін на припинення урагану ракет і снарядів по території, яку ще не захопили окупанти. Від нас практично вимагають стати покірними і визнати втрату всіх квадратних метрів, де вже порядкують рашисти. У припущенні характерних для старшого віку Хомо характеристик і програм діяльності головного мозку, які

«повинен мати й лідер Росії», провідні політики Заходу спілкуються з путіним, який годинами втовмачує їм власне бачення історії останнього тисячоліття і переконує не втручатися в «родинну російсько-українську сварку». Події на фронтах і захмарне варварство рашистів зменшують кількість подібних «миротворців», але їх лишається чимало в різних кутках планети.

Ми переконані в доцільності нагадування про те, що «цивілізоване людство» порівняно позитивно сприйняло появу багатьох незалежних держав на теренах розпаду СРСР, але, схоже, не Україну. До нас не поспішали з вітаннями, з пропозиціями інвестицій і проханнями прийняти амбасади в Києві, а організували всі форми і засоби тиску для миттєвого обеззброєння України, знищення її ВПК і більшої частини великих НДІ та провідних лабораторій, а навзамін усього лише цілковито декларативно пообіцяли «шанувати нашу державну цілісність» (маємо на увазі Будапештський меморандум 1994 року).

Показовим прикладом є Франція. Її Президент Ф. Міттеран цілковито ігнорував Україну аж до своєї смерті. Його наступник Ж. Ширак здійснив в 1998 р. перший для лідерів Франції ознайомлювально-туристичний візит у Київ для підвищення своїх шансів на виборах, але зберіг (на відміну від більшості складу «групи туристів») переконання в ролі України як невід'ємної частини Росії. Фактом є й те, що упродовж усіх років нашої відновленої незалежності французька громадська думка звинувачувала українців у знищенні «прекрасного Радянського Союзу», який міг існувати ще понад століття й успішно змагатися за світове економічно-культурне лідерство зі США [4]. Тому поведінка і думки Е. Макрона є характерно-французькими, а вступ на посаду Президента, якщо спиратися на досягнення наймолодших наук про Хомо, слід вважати цілковито передчасним — до перетину межі 40 років. В «наймудріших державах планети» конституції категорично забороняють висування претендентів такого молодого віку, а можливі пояснення цього спираються не тільки на «історичний досвід людства», а й на нобелівського рівня новітні досягнення етології, нейромолекулярної біології, когнітології та інших наук.

Ситуація з вивченням засад поведінки і окремої людини, і різноманітних об'єднань далека від виявлення якихось непорушних законів Природи, подібних до фізичних чи інших, бо взаємодія та її результати залежить не від трьох параметрів (як у ньютонівському законі гравітації), а від «невідомо великої кількості». Тому науковці вивчають різноманіття земного антропогенного довкілля, помічають щось особливе й частенько намагаються застосувати його для пояснення поведінки Хомо та людських колективів. В Інтернеті легко знайти інформацію про життя зграйних тварин, які мають свою територію життєзабезпечення і ревно захищають її від зазіхань інших зграй. Вражає, наприклад, чіткість відмежувань вовчих територій — точне геометричне районування з досягненням мінімуму площі «спірних територій» (люди роблять те ж саме при формуванні городів чи полів).

Найвідомішою наукою про біологічні закони поведінки і взаємодії представників розвинених видів ссавців чи птахів можна вважати етологію (в англійських країнах — Evolutionary Psychology), яка може похвалитися кількома нобеліантами і званням «провідної науки 2007 року» ([5-7] та ін.). Використаємо

висловлювання фахівців, що безпосередньо застосовні до поведінки росіян та угорців у Війні-2022.

Візьмемо головний твір радянського етолога В.Р. Дольника «Непослушное дитя биосферы. Беседы о поведении человека в компании птиц, зверей и детей» [6]. Використаємо з нього дуже важливе узагальнення: «У первісному стаді предків людини не могло було й тіні рівноправності. «Первісний комунізм» — вигадка кабінетних філософів XIX століття. У XX столітті на всіх материках та всіх расах було поставлено гігантський експеримент втілення цих теорій у життя. В результаті всюди, де він проводився, замість суспільства рівності виникли жорстокі ієрархічні піраміди, увінчані тираном-паханом. Його оточували «шістки» — особини з невисокими особистими можливостями, але послужливі, підступні та жорстокі. Стадо, особливо його пригнічена частина, підтримувало автократа, коли той карав когось, особливо субдомінантів. Самиці брали участь у колективних засудах та розправах. Дитинчата бачили в ієрархах своїх батьків, а ті займалися їх навчанням. Ієрархів любили самиці, діти та самці нижчих рангів. Тільки субдомінанти мали до них пригнічену агресивність. І якщо вам здалося, що це була «спільнота нещасних», то ви глибоко помиляєтесь» [6, 148-149].

Сучасна Росія є переконливим прикладом подібної «природної ієрархії» й потужності впливу законів біосфери. Цілком підтверджені свідчення «неунікальності» подібного явища легко помітити в Угорщині, яка мріє використати поведінку «рашки» для відторгнення від України всього Закарпаття на основі свого уявлення про австро-угорську «імперську справедливість».

У своїх останніх за часом публікації творах ми пропонували термін «ракова пухлина» для аналізу поведінки всієї Російської Федерації як сукупності її керівників і загалу громадян. Ми зібрали багато доказів того, що популяція майже 8 мільярдів Хомо вже з часів формування перших незалежних і відокремлених від інших маленьких (полісів) чи більших (держав) об'єднань людей розпочала поводитися як «надорганізм», роль «клітин» (окремих елементів) якого відігравали поліси.

У вказаній та інших працях В.Р. Дольника наголошувалося на тому, що кероване тираном-паханом поселення ставало пострахом для усіх навколишніх полісів. Його громадяни, радіючи наказам тирана, намагалися винищити усіх навколо себе. Особливо важливим ми вважаємо аналіз В.Р. Дольником варіантів поведінки пересічних громадян ієрархічної громади і доведення того, що для «повноти власного щастя і безпеки» абсолютна більшість впадає у стан екзальтованої любові аж до рівня обожнювання тирана. Останні опитування свідчать про те, що в такому стані перебувають від 83% до 93% відсотків громадян рашки, які не на словах, а реально стали «рашистами». Вони й справді щиро бажають винищити всіх українців та інших Хомо, на яких словами чи жестами вкаже путін. Ми навряд чи глибоко помилились, передбачаючи в постпутінській Москві смерть десятків чи сотень осіб в екзальтованих горем натовпах, як це свого часу сталося на похоронах Й. Сталіна.

І найголовніше для нашого сьогодення висловлювання В.Р. Дольника: «У тому, що тиранія перетворює страх перед тираном у любов до нього, першими

розібралися давні греки. І зрозуміли, що самому полісу майже неможливо вирватися з пастки тиранії. Греки знайшли простий спосіб лікувати владолюбців. Як заведеться в якомусь полісі тиран, так інші міста збираються разом, беруть штурмом місто, позбавляють його від володаря. Ця технологія «смерть тиранам» виявилася дієвою: років за сто греки їх майже повсюдно вивели» [6, 153-154].

Ми цілковито поділяємо правдивість цієї історичної інформації й наголошуємо на тому, що відновлення цілісності нашої Вітчизни та повна безпека для нас і наших нащадків буде можливою не після заколоту проти путіна, а після розпаду «ракової російської імперії (рашки-2022)» на десятки національних елементів (там уже розпочався «рух незалежних народів» у формі Ліги Вільних Націй [8]) та вилучення у них всіх видів озброєння (включаючи мисливські рушниці, арбалети і потужні рогатки) за винятком перцевих балончиків для самозахисту від зграй покинутих собак.

У найближчий час, незважаючи на обструкцію українофобів, світ дооб'єднається навколо США і Великобританії й сукупно забезпечить нас зброєю XXI ст., що дасть нашим воїнам можливість дистанційно і порівняно безпечно повернути Вітчизні всі тимчасово окуповані території. Але необхідно в ООН та всіх інших світових організаціях переконувати всю популяцію Хомо в тому, що:

1) без повної деструкції Московії миру на планеті ніколи не буде;

2) твердження про «тотальний всепланетний голод — ТВГ» без двох-трьох десятків мільйонів тонн українського зерна, замкнених рашистами у наших портах і в елеваторах, є корисним для путінців міфом, що живить їх надії позбавитися від усіх обмежень і санкцій;

3) патякання про ТВГ є одним з віддалених наслідків повної заборони у державах Заходу термінів, понять, технологій і наук з літерами «ноо». Там існують і вже використовуються десятки бактеріальних ноотехнологій (wisetechnology). Найвпливовіша — протеїн Фу, що являє собою дуже швидке мікрогрибкове перетворення довільної первинної органіки в якісний мікрофарш. Фірма «Nature's Fynd» зі США спроможна мало не миттєво «засипати» всю планету пилком зі спор цього грибка, ліквідувати голод і разом з іншими подібними бактеріальними ноотехнологіями (ми їх помітили вже понад 30) заборонити індустриальне тваринництво й урятувати всю біосферу від повної деструкції. Відповідальний автор разом зі своєю науковою групою поширює ноознання про ноотехнології, активно виконуючи так і оцінений заповіт В.І. Вернадського щодо обов'язку Хомо самостійно виготовляти їжу [9].

3. Коротке співставлення традиційних і авторських поглядів на обрану тему рефлексій

Продовжимо наш виклад, концентруючись над порівнянням традиційного (фактично — загальносвітового) і нашого погляду на виклад результатів дослідження головних сучасних проблем життєдіяльності популяції Хомо (еквівалентний термін — *людство*). Перший став наслідком розвитку сектору наукових досліджень як частини науково-освітнього комплексу держав індустриальної епохи і потреби в його упорядкуванні, оцінюванні і скеровуванні

в напрямі виконання «державних завдань». Швидко зростала чисельність не тільки педагогів для системи обов'язкової освіти, а й всього контингенту вищих шкіл і науково-дослідних установ. Як відомо, виникли спершу фахові вимоги до викладу результатів наукових досліджень у статтях та інших публікаціях чи доповідях, а пізніше разом з посиленням адміністративного впливу міністерств освіти і науки прийшов час заміни суспільно-економічної цінності наукових результатів на кількісні характеристики місця публікації (індекси, квартилі, цитування, посилання і т.д.).

Зазвичай абсолютна більшість публікацій в українських виданнях з гуманітарних наук з довільної теми, питання чи проблеми розпочинається з твердження щодо їх актуальності, яке продовжується наведенням якомога довшого списку науковців корифейного і високого рівня, яких не заборонено обирати з усього періоду існування писемності. Він доповнюється більш чи менш розлогим аналізом їхніх досягнень з використанням довжелезного ланцюжка точних цитат чи узагальнених висловлювань, яких вистачає для оцінки сьогодення і формулювання прогностичної інформації через перелік «викликів майбутнього». Як правило, ця частина виявляється достатньою для накопичення майже всього необхідного обсягу тексту, тому подальший виклад містить обраний зі згаданої множини один варіант розвитку трендів, який проголошують найбільш імовірним і рекомендують для врахування і використання.

У цій статті ми тільки частково використаємо міністерські «епістолярні» нормативи, бо наші пріоритети полягають в намаганні зекономити особистий час потенційних читачів, переконливо висвітлити найцінніші й тимчасово маловідомі факти з наймолодших серед молоденьких наук, коротко запропонувати авторське бачення глобальних і національних проблем та їх розв'язків, поклавши на ймовірних читачів завдання використання найважливіших наукових досягнень для власної життєдіяльності та захисту Вітчизни. Ми будемо продовжувати серію досліджень історії «носіїв українських генів», важлива частина якої викладена у колективній статті [1], що містила загальну наукову інформацію про п'ять мегаподвигів наших пращурів за тривалий період часу.

4. Земля і людство в 2022 році

Всесвіт навколо нас організований таким своєрідним чином, що уважний та ідеально «озброєний» науковим обладнанням спостерігач одночасно може отримати багато інформації про його еволюцію за всі понад десять мільярдів років з самого початку його появи.

Очевидно, що й «віддалені спостерігачі» вивчатимуть Землю не в сучасному стані з Війною-2022, а в якийсь момент інтервалу часу тривалістю понад чотири мільярди років. Відзначимо, що найбільш віддалені побачать молоденьку і маленьку Землю без океанів, яка швидко обертатиметься навколо власної осі ледь за сім годин. Ті, хто погляне з меншої відстані, розглядатимуть щось більшеньке і порепане переважно уздовж, а не впоперек (не перпендикулярно до осі добового обертання, яке урешті сповільниться до сучасних 24 годин). Загалом все найпомітніше відтворено на рис. 1. [10]

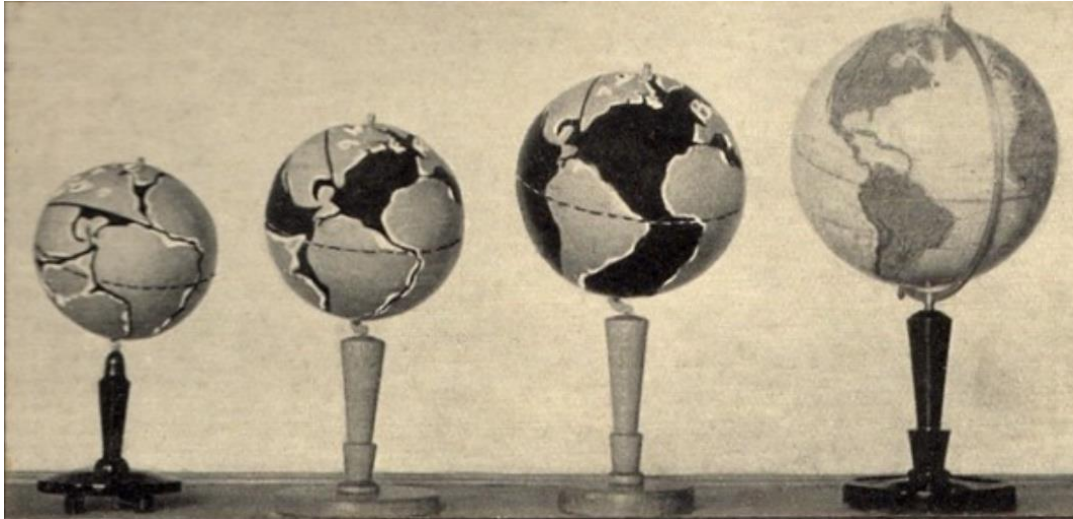

Рис. 1. Експонат геофізика О.Х. Хільгенберга з Берлінського політехнічного музею, 1933 рік

Німецький науковець навів прості й незаперечні докази того, що на зменшеній до розмірів Марса Землі материкові плити суміщуються аж на 94%. Головні наслідки розширення Землі та розігрівання її глибин під впливом виділення з ядра захопленого у час її первинної консолідації водню більш детально описано у нашій статті «Давні ноопередбачення В.І. Вернадського та їх сучасні наслідки для світу, України і Росії» [2]. А тут обмежимося яскравим рис. 2, на якому науковці американської NASA з високою точністю темнокоричневими звивистими лініями відтворили сучасне розташування океанічних тріщин (серединних хребтів). Там активно виділяються гарячі розчини й мантійні базальти, що через охолодження нарощують океанічне дно.

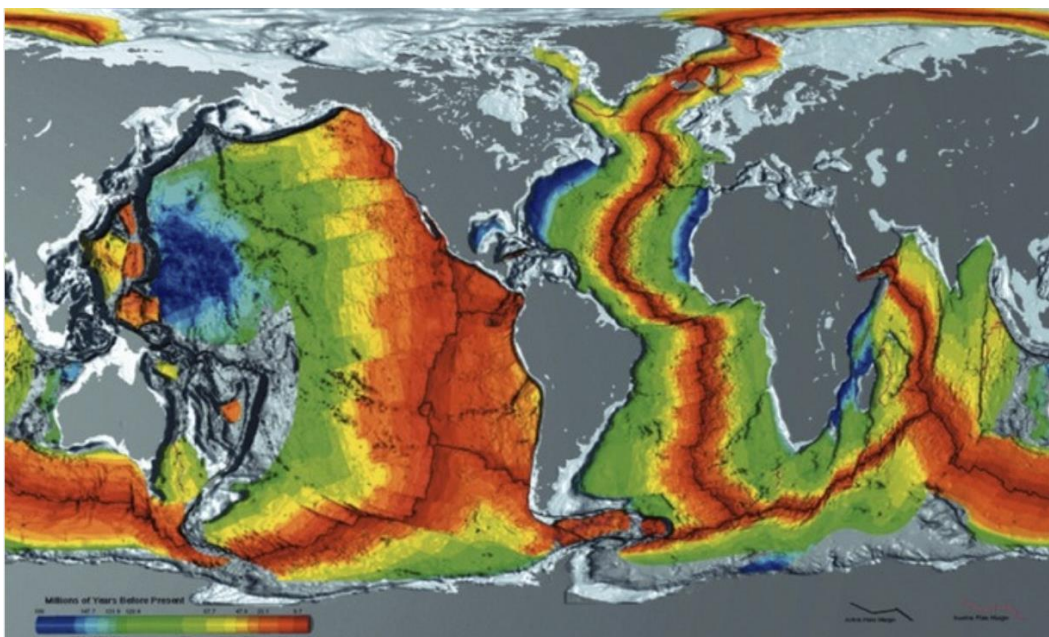

Рис. 2. Механізм формування океанічного дна: від молодих порід (червоні) до найстаріших (сині, яким приблизно 200 млн. років)

Мантійні породи багаті на воду, яка формується поєднанням потоку водню з відірваним від вуглекислого газу киснем. Аналіз усіх процесів засвідчив, що океани не прилетіли у вигляді кометного льоду, а є породженням самої Землі, яка й зараз поповнює їх пекельно гарячими струменями багатоелементних мантійних виділень на серединних хребтах. Їх активно вивчають і часто фотографують розташовані на них вражаюче гарні й різноманітні глибинні екосистеми, енергетичним джерелом яких є кілька хімічних реакції, а не сонячне світло.

Цікава також доля звільненого у мантії вуглецю, адже в головному його поєднанні з воднем (CH₄) він формує приповерхневі газові родовища й забезпечує повільну еманцію метану з глибин морів та океанів. Ці та інші процеси відбуваються також у Чорному морі, відомі «загадки» якого пояснюються передбаченим ще В.І. Вернадським процесом водневої дегазації. Решта вуглецю бере участь в утворенні нафти, бітумів та інших збагачених на вуглець гірських порід, про що у свій час писав Д. Менделєєв.

У процесі зовнішнього спостереження одразу впадуть у вічі швидкі й безперервні зміни атмосфери Землі, у першу чергу — хмарності. Вражаюче стабільними і великими є два пояси пустель, що відділяють дуже вологу приекваторіальну зону від більш сприятливих для життя Хомо широт помірного клімату.

У нашому подальшому викладі сконцентруємося саме на цих найбільш заселених широтах, які уночі сяють безліччю штучних джерел світла не тільки у великих поселеннях, а й уздовж головних автомобільних магістралей в найбагатших державах світу. Якщо уважно прислухатися до мов, на яких балакають найбільш «освітлені», то можна помітити їх спорідненість у формі існування сотень спільних слів з не надто великими відмінами в їх звучанні.

Найбільш освітленими і просвітленими виявляються **носії індоєвропейських мов** і представники однойменної культури. Додаткові дослідження легко виявляють багато фактів наукового і технологічного лідерства індоєвропейського світу, швидке поповнення ним глобальної лексики новими термінами і поняттями, винайдення Штучного інтелекту (ШІ) як усе потужнішого помічника головного мозку не тільки одного чи двох обізнаних Хомо, а всього людства одразу.

Обмежимося тільки одним прикладом — фактом створення програми Wav2vec-U (скорочення від *wav2vec Unsupervised* [11; 12]). Цитуємо: «Сучасні системи розпізнавання мови навчаються на аудіозаписах розмов та їх текстових розшифровках. Їх пишуть вручну люди. Це довга і нудна праця, оскільки для тренування штучного інтелекту потрібна величезна кількість навчального матеріалу. Нова система Facebook під назвою Wav2vec-U дозволяє цього уникнути. Штучний інтелект вчиться розпізнавати мову без будь-яких розшифровок. Досить «згодувати» йому аудіозапис мови і текст, написаний тією ж мовою. Аудіо та текст можуть бути ніяк не пов'язані один з одним. Далі генеративно-змагальна мережа багаторазово «проганяє» мовні зразки, поки сама не знайде відповідності між звуковими поєднаннями і словами. Це посправжньому проривна технологія, що дає змогу навчати ШІ розпізнаванню навіть дуже рідкісних мов. У рамках випробувань інженери Facebook навчили

систему розуміти суахілі, киргизьку і кримськотатарську мови. Для навчання кожної потрібно близько 10 годин записаної мови і 3000 рядків тексту» [11].

Ця перша публікація майже одразу привернула увагу й отримала десятки відгуків, а її автори успішно продовжили вдосконалення свого по-справжньому революційного винаходу [12]. Ми сподіваємося на те, що синергетичне поєднання поліпшеної Wav2vec-U з прогресом якості та швидкодії процесорів ручних пристроїв, які невдовзі стануть спілкуватися не тільки в Інтернеті речей, а й у глобальному комплексі десятків тисяч низьковисотних супутників Ілона Маска, створить доступні для усіх землян можливості спілкуватися між собою на десятках сучасних мов. Можливо, позбавлений від страхів Війни-2022 світ в умовах миру й перемоги ноотехнологій над усіма сучасними, які руйнують біосферу, зверне увагу на необхідність збереження тих рідкісних мов, чисельність носіїв яких складає не десятки мільйонів, а усього лише сотні осіб чи навіть менше.

Будемо сподіватися на те, що сучасний прогрес у кількості та якості суперкомп'ютерів матиме наслідком скерування їх спроможностей не тільки на виконання завдань державних систем оборони і нападу, а й на припинення вже дуже помітного в умовах Війни-2022 перетворення Інтернету та всієї традиційної та електронної інформаційної сфери у всеохопний океан брехні і вигадок, що стосуються не тільки збройної та конспіраційної боротьби, а й необґрунтованих припущень про шкідливість щеплень чи отруйність розумно генномодифікованих рослин. Ще помітнішим ми вважаємо нескінченний й не підтверджений серйозними науками потік вигадок про неминучу загибель всього людства унаслідок «вуглецевого» підвищення середньої температури нижніх шарів тропосфери на півтора-два градуси Цельсія. Штучний інтелект повинен не шкодити, а максимально захищати людство від створених його нерозумними діями численних загроз для свого існування.

5. Джерельна база побудови теорії формування цивілізованого людства через зміну технологій та ідей

Вимушене і дуже довготривале перебування українських інтелектуалів у світах потужних імперій не могло створити умови для автономних історичних та інших досліджень національного скерування. Але людство все ж отримало великі подарунки від наших попередників, висвітлення яких навіть у лаконічному варіанті вимагає однієї чи й багатьох наукових статей.

У подальшому викладі візьмемо за основу джерельної бази нашого дослідження сукупність тих переважно зарубіжних найновіших археометричних, палеогенетичних та комплексних ізотопних датувань разом з генетичними дешифруваннями (у сукупності — фактів з *нооісторії* як комплексної науки про минуле, що спирається тільки на перевірену інформацію), які формують й постійно уточнюють ніким не передбачені раніше основи та особливості процесу появи та еволюції індоєвропейських мов і народів. Найбільш цікавими і важливими для українців в їх Війні-2022 і прагненні до повної перемоги над ворогом ми вважаємо факти вирішальної участі в появі індоєвропейського мовно-культурного світу носіїв українсько-європейських генів.

На момент створення нашої статті про процес переходу Хомо від тотального канібалізму до гуманізму з його пошаною до людської істоти, роду і

племені ми мали обмаль даних з надрукованих чи інтернетних українських матеріалів про цікавий для нас період часу (утримаємося від опису спроб створення великих і постійних баз е-даних, які так і не стали стабільною частиною національної інформаційної сфери). Можна було б цитувати, хвалити і критикувати велику і різноманітну книгу Віктора Березняка «Історія людства протягом ... 58 тисяч років», К., 2015, яку вважаємо продовженням його публікацій про Атлантиду, але нас зупинила не стільки назва і коментарі до сотень фото та ілюстрацій (це видатне багатство книги!), як цілком категорична фраза мало не одразу на її початку: **Життя людства започатковане на нашій планеті лише 58 000 років тому**. У тексті не відшукали вагомих доказів існування подібного рубежу фундаментальних змін, а ми на основі доступної інформації його просто не виявили.

Стисло нагадаємо про існування в Україні Інституту археології, інших установ та багатьох національних університетів, провідні співробітники яких після відновлення незалежності Вітчизни з труднощами виборсуються з тенет радянських часів, коли гальмувальні принципи викладання іноземних мов разом з «залізною завісою» примушували знайомитися зі світовими досягненнями науковців не з оригінальних творів, а з російськомовних згадок про них. Та ще страшнішим виявилось поєднання браку коштів в нашому державному бюджеті з потужною пропагандою в російськомовному інформаційному полі вигідних для Москви вигадок про історію останнього тисячоліття з цілковито ворожою пропагандою проти українців, наслідком якого й стало ментальне захворювання росіян, вказане нами у другому підрозділі. Безсумнівно вагомими є наслідки боротьби науковців-патріотів за відтворення історичної правди, зокрема, світового рівня дослідження трипільської цивілізації у працях М. Брайчевського, М. Відейка, Л. Залізняка, О. Моця й інших, одним з наслідків яких стала поява грандіозної кількатомної Енциклопедії Трипільської цивілізації від великого колективу авторів і навчальної літератури про уточнену історію України (Залізняк Л. Стародавня історія України. К.: Темпора, 2012; Плохій С. Брама Європи. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016 та інших). Суперечливу роль відіграли палкі прихильники «трипологиї» в бажанні підвищити реноме України через поширення сукупності міфів і правди про прадавні трипільські часи (наслідки, фактично, виявилися протилежними до бажаних). З цього грона виділимо варту особливої уваги багаторічну діяльність Олександра Фадєєва, зокрема його книгу **«Долітописна історія України»**. Київ, Український пріоритет, 2016, де зроблено спробу належним чином врахувати досягнення палеогенетики й інших молодих секторів знань. Але ми не розшукали у нього розв'язку проблеми, яку обрали для створення нашої статті. Він не помітив фактів участі українсько-європейських генетичних пращурів у багатьох мегаподвигах на благо всього людства.

З тридцятирічного перехідного періоду доцільно відзначити останні кілька років, коли розрекламований і фактично безплідний «державний рух» (утримаємося від деталізацій) в об'єднаній європейській простір освіти і наук отримав підкріплення у варіанті ініціативно-наукових і волонтерських програм у рамках світових проєктів. Тут легко вказати лідера — фахівця з генетичних

дешифрувань і прекрасного організатора, доцента УжНУ і професора Оклендського університету (США) Тараса Олексика ([13] та ін.). Переконані — до нього треба приєднатися якнайшвидше і/чи використати і поширити його досвід. Він свідомо ухиляється від журналістських прохань надати їм якнайбільше семантичних формулювань на теми генетики і палеогенетики. Натомість, пропонує факти, факти, факти. Вони чудові, але скеровані на втілення в наукову і лікувальну практику фахівцями. Та ми все ж підгледіли у вказаній статті ілюстрацію, що свідчить про майже повну тотожність генетичних характеристик українців і поляків... Висновки просимо зробити самостійно.

Продовжуючи власний виклад, ми змушені акцентувати ту прикру для нас обставину, що наш постійний і багаторічний моніторинг найновіших досягнень у світових науках і технологіях (етос викладача вимагає робити це з пошани до інтересів учнів і студентів) зовсім не гарантує відсутність прогалин у базі використаних для цієї статті новітніх фактів, адже перехід від системи друкованих наукових і науково-популярних видань до розрізнено-хаотичного комплексу вікіпедій і авторських блогів ще не завершився появою зручних для читачів засобів отримання фактів для успішного викладання і власних досліджень. Ми виконаємо якнайсуворішу селекцію помічених в традиційних та інтернетних джерелах описів важливих для нас фактів для включення у текст тільки валідних і достатньо перевірених. Вони вказані у списку використаних джерел під номерами [17-25].

Корисно відзначити, що частина є трилогіями, але аналіз змісту свідчить про деградацію від першої (найкращої) до усе гірших. Нічого дивного тут не вбачаємо, адже йдеться про оглядові науково-популярні твори, а не про виклад результатів особистих зусиль на археологічних розкопках з подальшим скрупульозним аналізом знахідок. Тоді, як свідчить історія наук, кожна нова книга стає інформативнішою, але... розв'язуючи тільки частину проблем, надає незрівнянно більше запитань і загадок (тому не є випадковістю факт швидкого зростання світового контингенту археологів і фахівців зі споріднених наук).

З усіх електронних матеріалів ми віддаємо першість продукції Американського інституту з вивчення людських знань [14], півстоліття безприбуткової діяльності якого (керівництва і численних волонтерів) мали благородну мету поширення такої наукової інформації, яка могла б слугувати самонавчанню та безперервному саморозвитку усіх зацікавлених осіб. З багатьох цікавих пропозицій Інституту ми обрали порівняно новий проєкт з назвою «Ідеї, що сформували наш сучасний світ». Він пропонує матеріали з аналізом багатьох епох і періодів ([15] та ін.). Загалом ми виявилися розчарованими тією обставиною, що збирачі матеріалів обсягом у середнього розміру книгу з багатьма ілюстраціями на тему появи і перемог найперших конструктивних ідей обмежилися періодом існування і розвитку землеробських цивілізацій Індостану, Близького Сходу, долини Нілу і стародавньої Греції. Оскільки ми маємо повні е-тексти, то можемо стверджувати, що у вказаному матеріалі американського Інституту слово «канібалізм» не було використане жодного разу.

Можна було б навіть акцентувати факт повного ігнорування витоків гуманізму і неухаги до всього євразійського степового і лісостепового простору, якби не цікава ілюстрація, яку ми наводимо на рис. 3 [16].

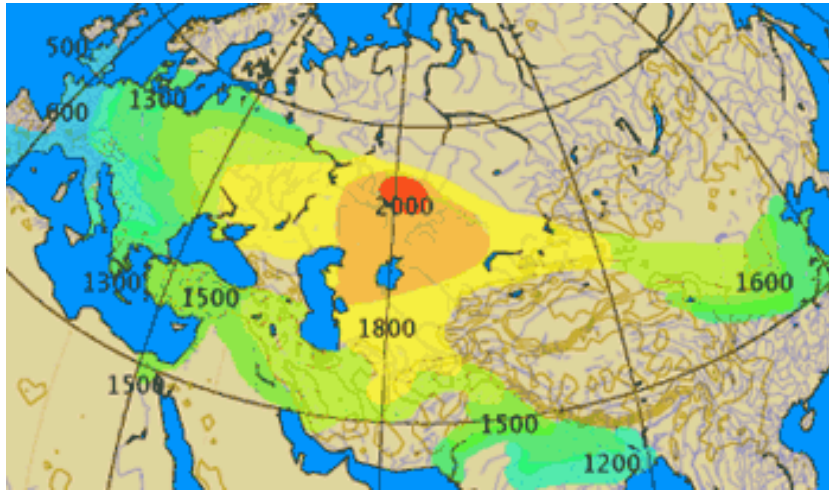

Рис. 3. Приблизна схема винайдення і поширення бойових колісниць (2000 — 500 рр. до н.е.)

Ця важлива схема стосується опису так званих «темних століть історії Греції: від 1200 до приблизно 800 р. до нашої ери», які коротко охарактеризовані такими словами:

«Політичний та військовий колапс у мікенській Греції близько 1200 р. до н.е. був руйнівним. Ймовірно, цьому сприяла сукупність подій: землетруси, які були часті в регіоні, посуха через зміну клімату, міграцію варварів (насправді це були іногородці, а не варвари у тому сенсі, в якому ми зараз розуміємо це слово), плюс вторгнення та громадянська війна».

Важливо звернути увагу на застереження — це були не варвари! Насправді вони виявилися володарями найвищих тогочасних виробничих і соціальних технологій і процесів.

Згадані «варвари» були прибульцями зі степів нашого Трипілля, які, що було підтверджено недавніми генетичними дешифруваннями, помітно змінили генетичний склад чоловічої частини населення північної зони грецьких територій і принесли з собою найвищі тогочасні технології обробки глини, дерева, металів, мармуру на інших матеріалів. Подальший технологічний і науковий прогрес Античної Еллади мав в основі ці прибулі з Півночі і Сходу генетичні наслідки розпаду Великого Трипілля після фантастично потужного виверження Санторінського вулкану, раптового глибокого похолодання і подальших кліматичних та інших змін. Вказана на рис. 3 червона плямка позначає ту частинку Великого Трипілля, де археологи накопали не один екземпляр, а багато решток бойових і церемоніальних колісниць.

Розшукуючи висловлювання інших зарубіжних науковців і письменників про перехід Homo від тотального канібалізму до цивілізованого гуманізму, ми встановили для себе ієрархію наукової якості і важливості доступних джерел: Даймонд, Вілсон, Вейд, Харарі.

Джеральд Даймонд у своїх правдивих і винятково багатих на наукові факти творах використовував слово «канібалізм» тільки і виключно для недавніх чи сучасних років у своїх описах життя і боротьби найвідсталіших племен екваторіальної зони, які так і не навчилися плавити руди і використовувати метали.

Едвард Осборн Вілсон має особливі наукові заслуги і досягнення, адже увів поняття «еусоціалізації» як центральної ознаки довготривалої епохи існування і конкуренції різних підвидів *Homo Sapiens*, які змушені були брати участь у боротьбі за захоплення відповідної екологічної ніші аж до вивищення на позицію володаря планети ([21; 22] та ін.).

Він наводив докази того, що первісне «людство» являло собою не десятки чи сотні групок, що хаотично і безперервно рухалися в пошуках їжі, а об'єднані потужною спільністю «людські гнізда». Вважаємо незаперечним фактом докази того, що тогочасні *Homo* рятувалися від природних і «сапієнських» небезпек не в тимчасових гніздах на верхівках дерев (цим усе життя зайняті шимпанзе), а в печерах з перешкодами перед входом чи в огорожених валами колючих рослин «таборах-гніздах», де у відносній безпеці росли діти. Дорослі для пошуків їжі полюванням чи збиральництвом покидали їх тільки озброєні і групами, а не поодинці. У своїй книзі «Господарі Землі» Вілсон використовує слово «гніздо» аж півтори сотні разів і відзначає, що період «гніздування» перебиває більшу частину двох мільйонів років переходу від тваринного до соціального життя. Це тривало так довго, що наш головний мозок і вся нервова система навчилися не почуттю «вселенської любові», а поділу всього населення Земля на «своїх» і «чужих».

А от канібалізм виявився тим, чим найменше цікавився Е. Вілсон — він не згадує його жодного разу (!). Напівжартома це можна пояснити тим, що більшу частину свого наукового життя він вивчав мурах та інших комах, а не людей.

Ніколас Вейд — британський науковий журналіст і письменник (ровесник відповідального автора). Йому не тільки пощастило отримати максимально якісну освіту, а й все життя вивчати і пропагувати наукові досягнення, виконуючи найвідповідальніші функції у редакціях максимально впливових газет і журналів Заходу. Зазнавав і критиканських атак, коли писав правду, яка аж ніяк не зобов'язана миттєво й одразу подобатися усім читачам на усій планеті. Чи не єдиним (але значним!) недоліком використаної нами його книги «До світанку: відновлення втраченої історії наших пращурів» є створення її тексту на основі наукових досягнень минулих віків і перших п'яти років XXI ст. Він не полінувався чесно вказати на те, що правдиве відновлення «втраченої» історії пращурів вимагає розвитку і використання досягнень цілої групи перспективних наук — палеоантропології, археології, популяційної генетики, лінгвістичної компаративістики, приматології, соціоантропології, етології, екології, еволюційної антропології та еволюційної біології [20, вступний підрозділ «Генезис і генетика»].

Поповнимо перелік палеогеографією, палеокліматологією, нейромолекулярною біологією, теорією інформації, когнітологією разом з запрошенням на допомогу ШІ-2022 (сучасного Штучного інтелекту) разом з його майбутніми і набагато досконалішими клонами. Бажано залучити якнайбільше досягнень ноонаук і ноотехнологій, але це вже після ліквідації тотальної заборони використання у західних виданнях зі світу Sciences&Arts слів і термінів з літерами «ноо» [26; 27].

Слід визнати, що Ніколас Вейд вирізняється своєю сміливістю в дослідженні негативних рис *Homo*. На початку невеликого підрозділу «Скелети у

шафі людства» він висловлюється таким чином: «Один із найнесимпатичніших аспектів первісної війни — це канібалізм. Канібалізм сам собою передбачає ситуацію ворожнечі, адже жертви не з доброї волі стають обідом. Антропологи з археологами довго не хотіли визнавати, що у своєму ідилічному минулому люди їли один одного». А потім доволі зловтішно додає уточнення: «Ацтеки перетворили жертвопринесення полонених ворогів на державну церемонію, а їхня цивілізація залишила рецепт рагу з людської плоті». На тлі підвищеної уваги до негативної частини історії наших пращурів Н. Вейд не спромігся жодним словом пригадати про існування гуманізму і гуманістичного архетипу поведінки.

Жодного разу.

І ми нічого не знайшли у Вейда про загадку переходу Хомо від канібалізму до гуманізму.

Цей недолік частково ліквідований у першій книзі Ю.Н. Харарі, назва якої проголошує повне висвітлення всієї еволюції та історії Хомо «від і до» [23]. Комп'ютер засвідчив, що літери «канібал» відсутні цілковито, тому в цій книзі годі шукати пояснення того, як саме відбувся перехід до гуманізму, як народився і перемиг цей чудовий варіант архетипу світогляду і поведінки. Своєрідність міркувань Ю. Харарі полягає в тому, що всі «погляди» він оголошує «релігіями» (за його словами «капіталізм — найуспішніша сучасна релігія» [23, с.288]). Тому й «гуманізм» він вважає релігією і для викладу своїх поглядів використав великий 12-й розділ «Закон релігії». Висока фахова обізнаність Ю. Харарі в мало не безмежно складних подіях Європи у римський період і пізніше дали змогу чітко, обґрунтовано і доволі весело викласти історію релігійних поглядів для найбільш цікавих часів їх високої різноманітності й нічим не обмеженої конкуренції. Він слушно вказує на те, що за всі століття переслідувань перших християн у Римській імперії було вбито принаймні утричі менше осіб, як за одну тільки гарячу літню Варфоломіївську ніч (23 серпня 1572 року).

Для феномену «гуманізм» у «релігійному розділі» книги Ю. Харарі про всю історію людства відсутня навіть мінімальна спроба звернутися до його появи у прадавні часи і подальшого розвитку аж до сьогодення. Натомість наводиться таке визначення:

«Теїстичні релігії зосереджені на поклонінні богам. Гуманістичні ж релігії поклоняються людству, або, точніше буде сказати, *Homo sapiens*. Гуманізм — це віра в те, що *Homo sapiens* має унікальну та сакральну природу, яка фундаментально відрізняється від природи всіх інших тварин та всіх інших явищ. Гуманісти вірять, що унікальна природа *Homo sapiens* є найважливішою річчю у світі й визначає все, що відбувається у всесвіті. Вище добро є добром *Homo sapiens*. Решта світу та решта істот існують виключно на користь цього виду.

Всі гуманісти поклоняються людству, але вони не дійшли згоди щодо єдиного його визначення. З часом гуманізм розколовся на три ворогуючі між собою секти, що борються за точне розуміння поняття «людство», так само як ворожі християнські секти боролися за точне визначення «Бога». Сьогодні найважливішою гуманістичною сектою є *ліберальний гуманізм*, прихильники якого вірять, що «людство» — це характеристика окремих людей, а тому

свобода особистості є священною та недоторканою... Іншою важливою сектою є **соціалістичний гуманізм**. Соціалісти вірять, що поняття «людство» є, скоріше, колективним, аніж індивідуалістичним. Вони вважають сакральним не внутрішній голос кожної окремої людини, а вид *Homo sapiens* у цілому. Єдиною гуманістичною сектою, яка дійсно порвала з традиційним монотеїзмом, є **еволюційний гуманізм**, найвідомішими представниками якого є нацисти» [23, с.288-290].

Переконані у корисності наведення створеної Ю. Харарі таблиці з лаконічним відтворенням вказаних ідей.

Таблиця 1

Гуманістичні релігії — релігії, що поклоняються людству

Ліберальний гуманізм	Соціалістичний гуманізм	Еволюційний гуманізм
Поняття «людство» є індивідуалістичним та належить кожному окремому <i>Homo sapiens</i>	Поняття «людство» є колективним та належить виду <i>Homo sapiens</i> у цілому	Поняття «людство» є мінливим. Люди можуть дегенерувати до недолюдей або еволюціонувати до надлюдей
Головною заповіддю є захист внутрішнього ядра та свободи кожного окремого <i>Homo sapiens</i>	Головною заповіддю є захист рівності виду <i>Homo sapiens</i>	Головною заповіддю є захист людства від дегенерації до недолюдей та сприяння його еволюції до надлюдей

Утримаємося від деталізації подальших пояснень Ю. Харарі й узагальнимо наше ознайомлення з його трьома творами виявленими фактами:

- 1) ядром і опорою всіх важливих положень книг є поняття «гроші»;
- 2) застосовність його міркувань спадає від першої книги до третьої, яку недоцільно читати у сподіванні зустріти там не тільки загальновідомі зі ЗМІ комбінації кількох слів, а й правильні та ефективні передбачення на XXI ст.;
- 3) як і абсолютна більшість науковців Заходу, Ювал Харарі переконаний у повній відсутності цікавих і прогресивних явищ в євразійських степах і лісостепах на північ від натуфійської паралелі з моменту утворення Землі аж до наших днів;
- 4) він поминає всю інформацію про розвиток гуманістичних уявлень у ланцюжку аграрний гуманізм → італійський гуманізм → німецький неогуманізм → новий гуманізм-XX → трансгуманізм → ноогуманізм ([28; 29] та ін.).

6. Авторські пояснення ролі українсько-європейських генів у переході від канібалізму до гуманізму

Поєднання явищ удосконалення інструментарію для отримання фактів про «забуту історію пращурів Хомо» з банальним і дуже важливим розширенням контингенту дослідників та об'єму фінансових та інших ресурсів мало наслідком перетин точки біфуркації, коли застій змінився дуже швидким прогресом. Ще до настання 2022 р. у нас сформувалося обґрунтоване уявлення про місце, час і причини переходу Хомо від канібалізму як виконання генетичних програм учасників земної фауни до надпрогресивного аграрного гуманізму з його категоричною забороною знищувати навіть «інших» без непереборно потужних підстав. Ми виклали ці уявлення в кількох легкодоступних інтернетних публікаціях ([1; 30; 31] та ін.), тому тут наведемо тільки скорочені та узагальнені пояснення.

У наш час сформувався консенсус щодо тривалості антропогену (2,588 млн. р.) як інтервалу перетворення «тваринного Хомо» у колосальний надорганізм з 8 мільярдів індивідуальних істот і кількох сотень колективних елементів — держав і незалежних територій. Аж 99,5% цього інтервалу припали на період виконання тогочасними підвидами Хомо законів і правил тваринного світу. Вони зятято й безперервно змагалися з усіма подібними до себе за повне оволодіння екологічною нішею, винищували самців з сусіднього племені й захоплювали у полон молодих самиць, практикували різні види канібалізму.

Доведено, що природні мутації спершу створили й активізували механізм поступового збільшення головного мозку у два, три, чотири рази до сучасного показника, а приблизно 300 000 років тому Доля обдарувала «наших пращурів» (Homo Sapiens Sapiens — HSS) цілою групою фрагментів ДНК, які посилили цікавість до довкілля, потяг до експериментів і навіть до поглиблення мислення й поліпшення мануальної діяльності через збільшення та удосконалення кори головного мозку. В інших відомих підвидів таких удосконалень не виявлено. Тому на основі застосування винайденої приблизно 80-70 тисяч років тому абсолютної для тих часів зброї (легких луків з отруйними стрілами) після надексплозії вулкану Тоба в Індонезії чи під впливом іншого чинника HSS перейшли від поразок до перемог і поступово окупували весь придатний для життя суходіл.

Наша теорія переходу Хомо від канібалізму до гуманізму спирається не на факт винищення суперників HSS, бо канібалізм «і не збирався зникати». Ми звернули увагу на те, що винахідливість переможців змінювала умови життєзабезпечення і навіть в умовах збереження війн мала наслідком збільшення відсотка осіб «третього віку». У ті часи це була група 40-річних і трошки старших. Неподалік від східних узбереж Середземного моря, як наголошує Дж. Даймонд [17], склалися виключно сприятливі умови для росту однорічних диких злаків і бобових з чималим насінням, що було важливою частиною раціону тогочасних наших пращурів, які прийшли з долини Нілу 60 тис. років тому. Щойно доведено, що Синайська пустеля у той момент тимчасово зволожилася так, що жіноча лінія майбутніх українців та першоєвропейців пішки досягла багатих на злаки і доступну дичину «майже райських» територій.

На час неодночасного визрівання природного врожаю мисливці старшого віку ставали «селянами» і мали досить часу на спілкування, на спогади про минулі успішні полювання й на роздуми про те, як житимуть ті покоління, представники яких крутилися навколо в допомозі дідусям. Ми переконані у значній частоті «мозкових штурмів», учасники яких роздумували над картинами найбільш імовірного майбутнього з його практично неминучим і дуже небезпечним зменшенням доступних ресурсів.

Ми провели критичний аналіз і порівняння тих пропозицій, які могли там звучати при перших «зібраннях» і продовжуватися в наступні роки. Ймовірно, що ці старші мудрагелі розпочали з розгляду всього тогочасного довкілля, з узгодження моделі «Всесвіту», визнання вищих керівних впливів для періодичних явищ середовища свого перебування. Вони глибоко усвідомлювали потребу не тільки харчового забезпечення, а й пріоритетність

та необхідність надати молоді головні ідеї та знання для досягнення максимально антиагресивних переконань і поведінки.

Історія наук і технологій надає незаперечні докази того, що натовп цілковито неспроможний на форсмажорні інновації (що він витворює у дійсності, не хочемо навіть пригадувати). Розвиток життя та ускладнення його форм мали наслідком поділ Хомо на дві частини. Домінантна за чисельністю поводить себе «як усі», а невеличка складається лише з осіб чоловічої статі, які народжуються з критичним мисленням і призначені для реалізації вже вказаних генетичних змін, орієнтованих на творчість. Серед них і був той наш віддалений пращур Y, який винайшов словесні і матеріальні засоби виховання молодих генерацій на засадах українсько-європейського гуманістичного архетипу.

Винайдений ним «навчальний інструмент» відтворений на рис. 4, на якому фігурка людини чомусь зображена зменшеною у 5-6 разів. Найперша споруда має вік 13500 років, що збурило «світову наукову думку» так радикально, що були випадки судових позовів з вимогою заборонити поширення брехні. Критика зникла швидко, адже перевірки підтвердили вказаний вік, георадари виявили в Гебеклі-Тепе мало не 20 споруд, в інших місцевостях знайдено і розпочато розкопки 11 місць скупчення подібних «навчальних приладів» і т.д.

Рис. 4. Реалізація ідеї просторової і часової орієнтації в Гебеклі-Тепе

Вже після смерті Y природна випадкова подія стала дуже вагомим підтвердженням його вчення. Йдеться про зливу уламків комети чи астероїда, яка 12 800 років тому наробила лиха у приполярній частині Північної півкулі, зупинила танення мегальодовиків і спричинила тимчасове, але сильне похолодання. Небесне страховисько підтвердило можливість тотального знищення життя і слухність шанобливого ставлення до найвищих влад. Його разом з розташуванням зірок відтворили на одній з центральних плит нових споруд. Через прецесійний рух Землі відбувалася зміна «полярних» і прилад втрачав точність. Кожні 600-700 років наші пращури будували новий, а попередній (з пошани до дідів-прадідів?) старанно засипали для захисту від варварів і погодних впливів. Тому в Гебеклі-Тепе та інших місцях таких споруд багато.

Поблизу стародавніх «стоунхенджів» зростали перші невеликі стабільні поселення мисливців-збирачів, які виконували винайдений У план «підготовки до майбутнього». Там за кілька століть здійснили одомашнення не тільки перших зернових і бобових, а й багатьох видів тварин з відбором на слухняність і корисність для людей. Під тиском демографічних та інших чинників землеробство поширювалося на нові землі й досягло, зокрема чорноземів України. Експерименти з організацією життя на гуманістичних засадах дали прекрасні результати. Наприклад, в інтервалі 9-7 тис. років тому аж 70 поколінь мешканців чималого для тих часів селища Чатал-Гуюк у щоденному житті притримувалися правил «аграрного комунізму». На рис. 5 відтворено його загальний вигляд.

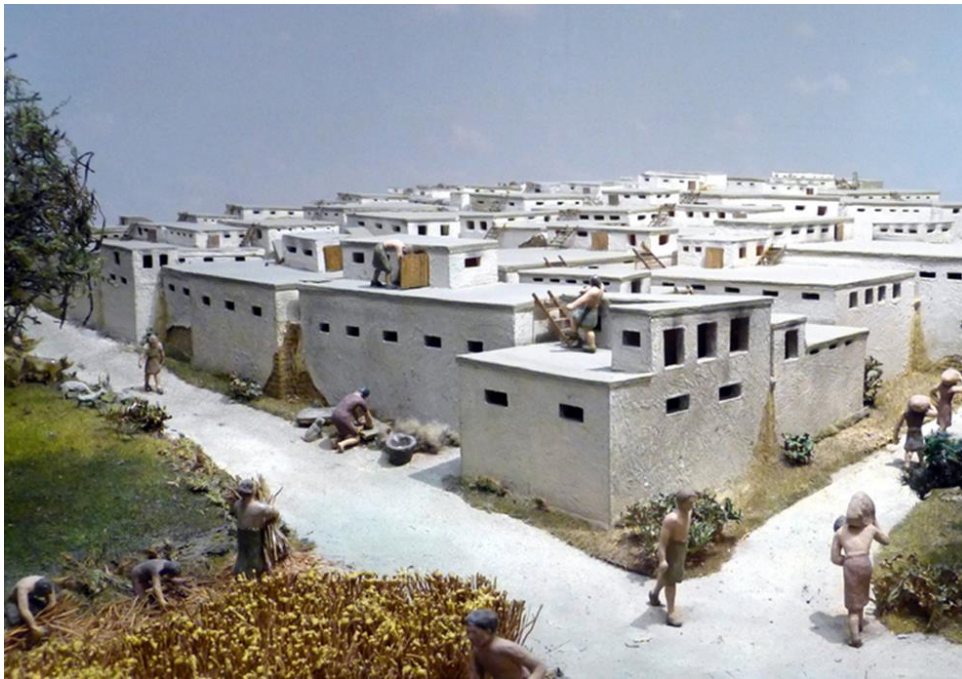

Рис. 5. Загальний вигляд поселення Чатал-Гуюк (музей у Веймарі)

Це означало загальну рівність і благополуччя кожної родини, однакову працю в полі і зі свійськими тваринами, відсутність не тільки убивств, а й крадіжок цінностей з безлічі усіх відомих місць поховань, спільні розваги (насамперед — колективні танці) і т.д. Це суспільне чудо стало можливим і тривало багато сторіч завдяки синергетичному впливу одразу трьох вагомих чинників: 1) вдалому вибору переконливого і прийнятного для молоді світоглядного архетипу; 2) поширенню приблизно однакових занять і засобів життєзабезпечення; 3) забезпеченню непоганих стандартів якості та безпеки щоденного життя.

Та третє досягнення могло спричинити все більшу заздрість сусідів, які не перейшли на засади миру і гуманізму, тому врешті винахідники аграрного життєзабезпечення змушені були переселитися аж в Європу. Та наостанку згідно праукраїнського архетипу поведінки з його пошануванням пращурів «аграрні комунари» вирівняли поверхню горба і присипали його землею так старанно, що майже 7000 років ніхто не здогадувався про багаторівневе велике

підземне селище з багатою історією, не турбував захоронення, не крав цінності й хатнє начиння, запаси обсидіану й вироби з нього і т.д. Радість археологів мало не безмежна, адже зазвичай на місці старих поселень будували новіші й використовували для цього все хоч трохи придатне. Тому Чатал-Гюк розкопують радісно і дуже акуратно.

Перші винахідники рільництва поділилися на дві частини. Перша помандрувала аж до Атлантики і у вільний час заходилася будувати стоунхенджі, дольмени, менгіри й інші мегалітичні навчальні і просто рекламні споруди. Доля (чи Бог) чомусь не захистила європейських землеробів і скерувала на них навалу потужних пращурів сучасних приатлантичних народів. Ці геноцидники винищили приблизно 95% усіх носіїв гуманістичного архетипу (лишили живими жінок для праці на полях та інших потреб) й замінили його власним — практично протилежним (т.зв. «атлантичним»). Його прояви відомі усім: війни, геноциди, розбудова імперій, колонії, релігійні та інші конфлікти, публічне спалювання найгарніших і найрозумніших жінок, все більш активні походи на Східну Європу і т.д.

У палкому піднесенні від перших геноцидних успіхів майбутні «атлантисти» вирішили піти на Схід, але приблизно 3300 років тому у цілковито епічній битві при Толлензе на північ від Берліна зазнали від об'єднаного війська майбутніх слов'ян (поляків і трипільців) настільки повного розгрому, що аж на 2000 років припинили «Дранг нах Остен». Висловимо припущення, що спалах всенародного бажання поляків підтримати знедолених українських утікачів від Війни-2022 мав насправді неусвідомлені та інстинктивні корені правічної генетичної спільності, тотожності національних культурних архетипів. Та й Доля (чи Бог?) обрала справедливість, адже примусила найвпливовішу частину атлантистів підтримувати не рашистів, а українців і поляків (!). Та змушені відзначити, що найменше нам допомагають ті, чиї пращури найактивніше атакували слов'янський Схід.

Висловимо припущення, що «поведінка найвищих сил» має в основі об'єктивну оцінку одразу багатьох світоглядно-цивілізаційних подвигів наших пращурів. Адже саме вони, а не елліни (греки) були головними реалізаторами продовження процесу відмови від канібалізму, який ми пропонуємо назвати *«першим (індоєвропейським) одуховленням людства»*.

Нагадаємо, що після вимушеного переселення наші пращури певний час жили на північних берегах прісної Понтіди, а після появи Дарданелл і Босфору змушені були поступово зміститися у лісостеп, де зустрілися з розрізненими групами мисливців-аріїв з майже 30000-річним досвідом і відповідними фізичними кондиціями, необхідними для успішного полювання на великих і небезпечних тварин. Неперетинання екологічних ніш присадкуватих хліборобів і високих міцних аріїв стало основою справжнього земного раю під назвою «Трипілля» з усіма ознаками українського національного архетипу: миролюбністю, рівністю статей, повагою до пращурів, майже повною відмовою від силового способу вирішення конфліктів і т.д.

Індивідуальні особливості аріїв ми вважаємо причиною успіху в одомашненні диких коней (детальне пояснення вимагає звернення до етології і цитування щойно надрукованих статей). Західні науковці давно вказували на перше одомашнення на півдні України приблизно 6000 років тому [17], але

тільки зараз мало не 200 науковців багатьох держав довели, що в інтервалі 4200-4000 років тому наші пращури створили породу безмежно слухняних тварин з дуже міцною спиною. Так вони уперше стали технологічними лідерами світу, прискорили винахід колісного транспорту й урешті трансформували Трипілля у *Велике Трипілля — ВТ*. Цьому сприяли успіхи у пошуках руд міді й здійснення «кухонного плавлення» на основі використання березового вугілля, що дає на 250-300 °С вищу температуру від дубових чи букових аналогів.

Нашу пропозицію поняття ВТ під тиском нових відкриттів визнають усе більше українських науковців, адже на цій основі дуже легко зрозуміти феномен колосального поширення споріднених мов і формування всього індоєвропейського культурного світу з його активним гуманістичним світоглядом. Технологічна перевага ВТ була настільки високою, що представники десятків племен і народів прибували для отримання знань і технологій. За короткий час перебування вони не могли запозичити трипільський архетип, але вивчали досить виробничих і споріднених термінів (тегів), перенесенням яких ми пояснюємо формування індоєвропейської мовної сім'ї і відповідної культури, що й визначило подальший прогрес мало не усього світу. Ми пропонуємо покласти *«хмарнотеговий механізм»* формування індоєвропейських мов разом з поширенням найбільш досконалих виробництв і соціальних процесів в основу вивчення і пояснення всього процесу «першого одуховлення світу» за участю носіїв українських генів.

7. Про можливість другого одуховлення людства з українських теренів

У своїй недавній колективній статті *«Давні ноопередбачення В.І. Вернадського та їх сучасні наслідки для світу, України і Росії»* учасники київської науково-дослідної групи навели багато доказів того, що з чималим запізненням (аж на століття) людство доволі «неусвідомлено» й неочікувано розпочало активно здійснювати всі головні пропозиції В.І. Вернадського [2]. У роки свого вимушеного перебування в Парижі він серед своїх різноманітних досягнень запропонував людям рятуватися від усіх головних загроз побудовою ноосупільства на основі винайдення технологій виробництва їжі й усього необхідного у побуті без деструктивного впливу на біосферу.

На початку цієї статті ми трішки нагадали про протеїн Фу, що являє собою дуже швидке мікрогрибкове перетворення довільної первинної органіки в якісний мікрофарш у побутових умовах без біореакторів чи чогось подібного. Додамо до сказаного інформацію про його розширене практичне використання, використавши рис. 6 з інтернетного повідомлення [32]

Рис. 6. Завод в Нідерландах для мікробного перетворення органічних відходів у білковий волокнистий продукт ABUNDA

Первинну органіку завод площею 15 тис. м² й річною продуктивністю десятки тисяч тонн отримуватиме від сусіднього виробництва, що належить колосальній за розміром американській харчовій компанії Cargill, яка веде свої справи в Україні і ще 70 державах світу. Ймовірно, ABUNDA буде наслідком активності грибків протеїн Фу чи інших подібних, а лідер зернотрейдингу позбавиться клопоту використання великої кількості не просто полови, а чогось у тисячу разів подрібненішого, але органічного. Усі причетні до справи радісно повідомляють про те, що ABUNDA є повноцінною харчовою субстанцією, що містить усі дев'ять незамінних амінокислот і багато харчових волокон. Вона світла на колір, нейтральна на смак, має приємну волокнисту текстуру. У разі її використання кожен з нас, як і раніше, готуватимете свою улюблену котлетку, гамбургер чи ковбасу, але одразу ж стане палким захисником всієї біосфери, бо назавжди зникне потреба вирощувати і мучити тварин, по-звірячому убивати їх і витрачати зусилля для підготовки їх плоті для подальшого з'їдання.

Нас безмежно розчаровує той факт, що для світу в цілому, включаючи організаторів та учасників недавнього Світового економічного форуму ДАВОС-2022, практично вся інформація про рятівні для людства бактеріальні й усі інші екологічно ідеальні ноотехнології (wisetechnology) лишається невідомою навіть зараз після понад 20 років наших спроб закликати людство поширювати ноотехнології. Маємо десятки публікацій на наших теренах, але жодної в «атлантичному світі», де більше півстоліття діє заборона на використання термінів з літерами «ноо». Блокування прогресу посилюється тим, що там ніхто не вірить у можливість виготовляти все важливе і потрібне без пошкодження довкілля океаном відходів (адже навіть розрекламовані смарт-технології залишаються шкідливими).

Ми будемо докладати всіх можливих зусиль для прориву цього блокування, для доведення вже очевидного: з України йде потічок пропозицій рятувати людство і все довкілля через виконання вказаних вище заповітів В.І. Вернадського і використання всіх ноотермінів, які ми навели в нашому «Nooglossary».

Мріємо про те, що на черговій вересневій сесії Генеральної Асамблеї ООН наш Президент В. Зеленський не тільки подякує за забезпечення перемоги над небезпечною для всієї планети «раковою пухлиною» з народною назвою «рашка», а й запросить все людство підтримати пропозицію України щодо заміни усіх деструктивних виробничих процесів «українськими ноотехнологіями», про які ми не раз писали в різноманітних публікаціях ([33] та ін.).

Список використаних джерел:

- [1] Korsak K., Talanchuk P., Davydenko G., Mykhaylyuta O., Kalakura Ya., Pokhresnyk A. and others (2022). The Role of Ukrainians and Genetically Related Peoples in the Implementation of the Five Main Universal Worldvised Revolutions. *International scientific journal «Grail of Science», №12-13 (April 29, 2022) with the proceedings of the: III Correspondence International Scientific and Practical Conference "An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary", April 29th, 2022 by NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine) LLC International Centre Corporative Management (Vienna, Austria)*. Pp. 526-544 (DOI 10.36074/grail-of-science.29.04.2022.089). (URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/issue/view/29.04.2022/737>) (in Ukrainian)

- [2] Korsak K., Talanchuk P., Davydenko G., Kiryk T., Pokhresnyk A., Korsak Yu and others (2022). Ancient noopredictions V.I. Vernadsky and their current consequences for the world, Ukraine and Russia. *International scientific journal «Grail of Science»*, №14-15 (May; 2022) with the proceedings of the: III Correspondence International Scientific and Practical Conference "Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities", May 27th, 2022 by NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine) LLC International Centre Corporative Management (Vienna, Austria). Pp. 469-486. (DOI 10.36074/grail-of-science.22.10.2021. 084) (URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/issue/view/27.05.2022/749>) (in Ukrainian)
- [3] Korsak, K.V. (2014). Features of the brain of adolescents and characters of Big History / *RELGA*. 2014. No. 10 (283), August 28. (URL: <http://www.relga.ru/Environ/WebObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=3978&level1=main&level2=articles>) (in Russian)
- [4] Gaudin, Th. (1990). *2100 recit du prochain siecle*. Paris, Editions Payot.
- [5] Rossano, M.J. (2003). *Evolutionary Psychology. The Science of Human Behavior and Evolution*. USA, John Wiley & Sons, Inc.
- [6] Dolnik, V.R. (1994). *Naughty child of the biosphere: Conversations about man in the company of birds and animals*. M.: Pedagogy-Press. (in Russian)
- [7] Lorenz, K. (1977). *Behind the Mirror: A Search for a Natural History of Human Knowledge* : Harcourt Brace Jovanovich.
- [8] Representatives of Russia's indigenous peoples will gain independence https://bastion.tv/predstavniki-korinnih-narodiv-rosiyi-zdobuvatimut-nezalezhnist_n47369
- [9] Vernadsky W. L'autotrophie de l'humanité // *Revue générale des sciences*. 1925. No. 17/18. Pp. 495–502 (<http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k171004/f500.item.zoom>).
- [10] As the Earth below us expands https://pikabu.ru/story/kak_zemlya_pod_nami_rasshiryaetsya_5405274 1-12-2021
- [11] Facebook's new artificial intelligence can learn speech without human help. (URL: <https://internetua.com/novi-iskusstvenni-intellekt-facebook-mojet-izucsat-recs-bez-pomosxi-luadei>) 24-05-2021 (in Russian)
- [12] 12 Alexei Baeviski, Wei-Ning Hsu, Alexis Conneau, Michael Auli. Unsupervised Speech Recognition. arXiv:2105.11084v3 [cs.CL] 2 May 2022 (URL: <https://arxiv.org/pdf/2105.11084.pdf>) Appeal 1-07-2022
- [13] Oleksyk T., Petervari N. (2021). *Thanks to the study of the genetic diversity of our population, a personal approach to the treatment of every Ukrainian is possible* (URL: <https://www.unian.ua/health/country/genetik-taras-oleksik-zavdyaki-doslidzhennyu-genetichnogo-riznomanittya-nashoji-populyaciji-mozhliviy-personalniy-pidhid-dolikuвання-kozhnogo-ukrajincy-novini-ukrajini-11298059.html>) 27-01-2021. Appeal 6-06-2022
- [14] *The Human Journey*. A project of the Institute for the Study of Human Knowledge (URL: <https://humanjourney.us>) Appeal 1-06-2022
- [15] Mallam S. *Neolithic Age* (URL: <https://humanjourney.us/ideas-that-shaped-our-modern-world-section/neolithic-era/>) 30-05-2022
- [16] Mallam S. *Archaic Greece* (URL: <https://humanjourney.us/ideas-that-shaped-our-modern-world-section/early-civilizations-greece/>) 30-05-2022
- [17] Jared Diamond (1997). *Guns, Germs, and Steel. The Fates of Human Societies*. W.W. Norton & Company. New York. London.
- [18] Diamond, J. (2013). *The Third Chimpanzee*. Transl. from English. D.A. Babeikina. M. AST (in Russian)
- [19] Diamond J. (2021). *Coup. Evil moments in the countries that are experiencing a crisis*. Publisher : KM-Buks (URL: <http://flibusta.site/b/590193/read>) (in Ukrainian)

- [20] Wade, N. (2016). *Before the Dawn: Recovering the Lost History of Our Ancestors*. M.: Alpina non-fiction. (URL: <http://lib.rus.ec/b/609023/read>)
- [21] Wilson, E. (2014). *Masters of the Earth. Social conquest of the planet by humanity*. - St. Petersburg: Peter, 2014. - 352 p.: ill. (Read the book by E. Wilson "Masters of the Earth" <https://www.litmir.me/br/?b=250777&p=31>) (in Russian)
- [22] Wilson, E. (2015). *The meaning of human existence* / Trad. from English. M.: Alpina non-fiction (in Russian)
- [23] Harari Y. (2016). *Sapiens. A Brief History of Humankind* / Trad. from English. Kh.: Book Club "Club of Family Dozwill". (in Russian)
- [24] Yuval Noah Harari (2015). *Homo Deus. A Brief History of Tomorrow*. London: Harvill Seeker (URL: http://loveread.me/view_global.php?id=75853) (in Russian)
- [25] Yuval Noah Harari (2018). *21 lessons for the XXI century*. Russian edition: 2019. (URL: https://librebook.me/21_urok_dlia_xxi_veka) (in Russian)
- [26] Korsak, Yu.K. (2022). On the Noophilosophical Forecast of the Future until the Middle of the XXIst Century for Ukraine and the World. *International scientific journal «Grail of Science», №13-14 (May, 2022) with the proceedings of the: III Correspondence International Scientific and Practical Conference "Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities", May 27th, 2022 by NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine) LLC International Centre Corporative Management (Vienna, Austria)*. Pp. 250-262 (DOI 10.36074/grail-of-science.22.10.2021.092). (<https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/issue/view/22.10.2021/???>) (in Ukrainian) (URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/article/view/16569/14815>) (in Ukrainian)
- [27] Korsak, K.V. & Korsak, Yu.K. (2021). Semantic and Cognitive Barriers to the Noosymbiosis of Humanity and Biosphere / Ideas. Philosophical journal: international multilingual theoretical scientific application, No. 1(17)-2(18), June-November, pp. 65-77 (DOI: [https://doi.org/10.34017/1313-9703-2021-1\(17\)-2\(18\)-65-77](https://doi.org/10.34017/1313-9703-2021-1(17)-2(18)-65-77))
- [28] Kiryk, T.V. (2018). Higher education — XXI: transhumanism and other threats on the noohumanist path. *Vyshcha shkola — Higher School, 10*, 69-80. [in Ukrainian]
- [29] Kiryk, T.V. (2021). Prospects of noohumanism in a world without pandemics and collapses / Ideas. Philosophical journal: international multilingual theoretical scientific application, No. 1(17)-2(18), June-November, pp. 78-89 (DOI: (URL: [https://doi.org/10.34017/1313-9703-2021-1\(17\)-2\(18\)-78-89](https://doi.org/10.34017/1313-9703-2021-1(17)-2(18)-78-89)) (URL: <https://ideas.academyjournal.org/index.php/IDEI/article/view/261/193>)
- [30] Korsak, K.V. (2022). Neolithic origins of the formation of the Ukrainian archetype and Indo-European culture / *Scientific Collection «InterConf», (96): with the Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research» (January 26-28, 2022). Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH, 2022. 1206 p. Pp. 340-349. (URL: <https://www.interconf.top/documents/2022.01.26-28.pdf>) (URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/18193/15932>) (in Ukrainian)*
- [31] Korsak, K., Korsak, Y. & Pokhresnyk, A. (2022) Homo's Neolithic Transition from Cannibalism to Agrarian Humanism and its Manifestations in the Archetypes of Ukraine and Western Europe. *Humanities Studies, 10(87)*. 20-29 (DOI: <https://doi.org/10.26661/hst-2022-10-87-02>) (URL: <http://humstudies.com.ua/article/view/254695/251850>). [in Ukrainian]
- [32] Rekenenko, N. (2021). *A plant will be built in the Netherlands to produce a unique protein with the help of mushrooms* (URL: <https://newfood.media/2021/09/20/v-niderlandakh-zbuduiut-zavod-de-vyrobliatymut-unikalnyy-bilok-za-dopomohoiu-hrybiv/>) 20-09-2021 (in Ukrainian)

[33] Korsak K., Kiryk T., Pokhresnyk A., Korsak Y., Kulyk O., Lyashenko L. et al. (2021). About the Leadership of Ukraine in the Performance of Human Nootestament V.I. Vernadsky on the Basis Nootechologies and Noosciences. *International scientific journal «Grail of Science», №8 (September, 2021) with the proceedings of the: II Correspondence International Scientific and Practical Conference “An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary”, September 24th, 2021 (pp 319-333).* (DOI 10.36074/grail-of-science.24.09.2021.059).) (URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/article/view/14835/13514>) [in Ukrainian]

¹Наукові дослідження проводили усі члени науково-дослідної групи у такому складі
Антонюк Людмила Анатоліївна, ст. викл., Ун-тет менеджменту освіти НАПН України;
Артемов Володимир Юрійович, д.п.н., доцент, професор кафедри Національної академії Служби безпеки України, м.Київ;
Бойчук Олена Сергіївна, ст. викл., Київ. нац. економ. ун-тет ім. Вадима Гетьмана»;
Бойчук Наталія Олександрівна, маг. філ., Київ. нац. ун-тет ім Тараса Шевченка;
Гребенюк Анастасія Олександрівна, аспір., ст. викл., Відкритий міжнародний ун-тет розвитку людини «Україна»;
Григор'ян Микола Борисович, к.т.н., доц., Черкаський ін.-тут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного ун-ту цивільного захисту України;
Гриценко Марина Василівна, к.ф.н., ст.н.с. Інституту вищої освіти НАПН України;
Давиденко Наталія Вікторівна, ст. викл., Київський медичний університет;
Давиденко Ганна Віталіївна, д.п.н., проф., Відкритий міжнародний ун-тет розвитку людини «Україна»
Давиденко Віталій Володимирович, д.політ.н., доцент, Відкритий міжнародний ун-тет розвитку людини «Україна»
Дзвінчук Дмитро Іванович, д.ф.н., проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу;
Донець Зоя Федорівна, к.п.н., Комітет з охорони культурної спадщини Національної Ради Жінок України
Дударенко Людмила Валеріївна, к.філ.н., Міжнародна академія екології та медицини;
Дяковський Дмитро Анатолійович, к.е.н., професор, Інститут екології, економіки і права, м. Київ;
Євтюк Антоніна Володимирівна, к.ф.н., доцент, гештальт-консультант, м.Луцьк;
Журбинський Дмитро Анатолійович, к.т.н., доц., Черкаський ін.-тут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного ун-ту цивільного захисту України
Калакура Ярослав Степанович, д.і.н., проф., Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Калакура Олег Ярославович, д.політ.н., проф., Ін-тут політ. і етнонац. досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України
Києнко-Романюк Лариса Анатоліївна, к.п.н., доц., Вінницька акад. неперервної освіти;
Кірик Тамара Вікторівна, к. пед. н, доцент, *ПВНЗ «Київський медичний університет»*
Клепко Сергій Федорович, д.ф.н., доцент, Полтавський ін.-тут підвищення кваліфікації вчителів;
Кнодель Людмила Володимирівна, д.п.н., проф., Київський ун-тет ім. Бориса Грінченка;
Кобельський Тарас Володимирович, магістр з біології, КНУ імені Тараса Шевченка
Ковалів Олександр Іванович, д.е.н., ст.н.співр., Інститут агроєкології і природокористування НААН України
Коломієць Олена Вікторівна, к.філол.н., доц., Таврійський нац. ун-тет імені В.І. Вернадського
Корнієнко Віра Григорівна, м.філол., Інститут екології, економіки і права, м. Київ;
Корсак Костянтин Віталійович, д.ф.н., проф., ПВНЗ «Київський медичний університет» (відповідальний автор);
Корсак Юрій Костянтинович, к.ф.н., ст..н.сп., Інститут вищої освіти Національної акад. педагогічних наук, м. Київ;
Кузьмінець Микола, д.техн.наук., Національний транспортний ун-тет, м.Київ;
Кузьмінець Оксана, к.с/г.н., Націон. ун-тет біоресурсів та природокористування, м.Київ;
Кулик Оксана Миколаївна, здобувач Інституту вищої освіти НАПН України;

Лісовська Любов Володимирівна, проректор Інституту екології, економіки і права, м. Київ;
 Лук'яненко Ігор Володимирович, магістр з фінансів, МАУП, м. Київ
 Ляшенко Лариса Миколаївна, к.п.н., доцент, Київський нац. ун-тет імені Тараса Шевченка;
 Максименко Геннадій, ГО «Центр-99», голова правління, здобувач PhD, м. Київ;
 Максименко Олена Валеріївна, ГО «Центр-99», засновник Наукового сектору, м. Київ;
 Мартинюк Сергій Якович, письменник, краєзнавець, журналіст, громадський і політичний діяч України
 Михайлюта Олександр Олександрович, радник Президента Відкритого міжнародного ун-ту розвитку людини «Україна»
 Муляр Галина, к.іст.н., доцент, Академія праці, соціальних відносин і туризму, м.Київ;
 Павловський Є.А., м.іст.н., каф. укр. та лат. мов, Київський медичний університет;
 Парапан Василь Борисович, директор Центру «Практична філософія», м. Київ;
 Петрукович Світлана Вікторівна, к.п.н., доцент, Ніжинський ДУ ім.Миколи Гоголя;
 Пилипенко Світлана Павлівна, к.ф.н., доцент, Київський медичний університет;
 Поляк Ольга Вікторівна, к.п.н., доцент, Київський нац. ун-тет імені Тараса Шевченка;
 Похресник Анатолій Костянтинович, к.ф.н., доц., дир. Київ. техн. електор. приладів, Президент спілки ректорів України
 Руденко Юрій Дмитрович, д.п.н., проф., Відкритий міжнародний ун-тет розвитку людини «Україна»
 Сергійчук Володимир Іванович, д.і.н., проф., Київський національний університет імені Тараса Шевченка
 Соловей Ніна Василівна, к.філ.н., доцент, Київський нац. ун-тет імені Тараса Шевченка;
 Сонько Сергій Петрович, д.геогр.н., проф., Уманський національний ун-тет садівництва;
 Таланчук Петро Михайлович, д.т.н., проф., Президент Відкритого міжнародного ун-ту розвитку людини «Україна»;
 Тарутіна Зінаїда Євгенівна, к.мед.н., экс-працівник Інституту вищої освіти НАПН України;
 Тименко Володимир Петрович, д.п.н, проф., Київська держ. акад. декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. Михайла Бойчука;
 Томіна Ю.О., к.п.н., доц., Київський нац. торговельно-економічний університет;
 Тополь Ольга Володимирівна д.ф.н., проф., Нац. пед. ун-тет імені М.П.Драгоманова;
 Тростянецький Олексій Іванович, аспірант, Нац. пед. ун-тет імені М.П.Драгоманова;
 Уваркіна Олена Василівна, д.ф.н., проф., Нац. техн. ун-тет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;
 Ховгун Олексій С., к.юрид.н., зав. каф., Академія праці, соціальних відносин і туризму;
 Чорний Олександр Олексійович, д.ф.н., проф. Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г.Шевченка;
 Чорнойван Ганна Петрівна, к.п.н., Інститут вищої освіти НАПН України;
 Чухліб Тарас Васильович, д.і.н., ст.н.співр., Відкритий міжнародний ун-тет розвитку людини «Україна»
 Шакун Наталія Валеріївна, к.ф.н., доц., зав. кафедри філософії і суспільних наук НУ "Чернігівська політехніка";
 Шевченко Сергій Леонідович, д.ф.н., професор, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця;
 Шевчук Ірина Костянтинівна, ст. викл. Київський медичний університет;
 Шугалій Наталія Євгенівна, к.п.н., доц., Ніжинський нац. ун-тет імені Миколи Гоголя;
 Юрій Михайло Федорович, д.і.н., проф., Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
 Яцків Ярослав Степанович, д.ф-м.н., академік Національної академії наук України.
 Кафедра української та латинської мов ПВНЗ «Київський медичний університет»: Бабаєвська Тетяна Григорівна; Білозьоров Володимир Олександрович; Боголюбова Марина Михалівна; Вихор Віктор Григорович; Луценко Тетяна Леонідівна; Ляліна Ольга Олександрівна; Онкович Ганна Володимирівна; Редько-Шпак Леся Вікторівна; Рихлік Людмила Петрівна; Флегонтова Наталія Миколаївна; Бикова К.С., Гордієнко А.М., Коротун О.О., Рибалко Г.М.